

ГОМЕЛЬСКИ УНИВЕРСИТЕТ

№ 16 (878)

Аўторак, 25 кастрычніка 1994г.

Газета заснавана ў верасні 1969 года

Выходзіць два разы ў месяц

Цана дагаворная

РЭСПУБЛІКАНСКАЯ НАВУКОВА-ПРАКТЫЧНАЯ КАНФЕРЭНЦЫЯ

На базе нашага ўніверсітэта 18 і 19 кастрычніка праходзіла рэспубліканская навукова-практычная канферэнцыя, прысвечаная развіццю навуковых асноў удасканалення педагагічнай практыкі студэнтаў. Яе асноўным арганізатарам стала кафедра педагогікі, якая ажыццявіла ўсю падрыхтоўчую работу і выдала тэзісы выступленняў удзельнікаў канферэнцыі.

Уступным словам канферэнцыю адкрыў першы прарэктар ГДУ прафесар М.В.Селькін. Ён расказаў аб той рабоце, якая праводзіцца ва ўніверсітэце па арганізацыі педагагічнай практыкі студэнтаў.

Са змястоўным дакладам аб суадносінах педагагічнай тэорыі і практыкі студэнтаў у школе і яе цяжкасцях выступіў загадчык

кафедры педагогікі акадэмік І.Ф.Харламаў. У сваім дакладзе ён абпіраўся на ідэі Б.М.Кедрава і Л.С.Выгодскага і свой багаты вопыт кіраўніцтва педагагічнай практыкай студэнтаў.

Дацэнт В.П.Горленка расказала аб змесце практыкі і асаблівасцях фарміравання ў студэнтаў педагагічнага ўмельства як стратэгічнай мэце практыкі.

Цікавым было выступленне прафесара нашай кафедры М.А.Дзмітрыева аб авалоданні студэнтамі вопытам навучання і выхавання вучняў, які назапасілі творча працуючыя настаўнікі.

Важнае месца ў канферэнцыі было адведзена абмеркаванню арганізацыйнай дзейнасці студэнтаў па авалоданню прафесійна-педагагічнымі ўменнямі і

навыкамі. У абмеркаванні гэтай праблемы прынялі ўдзел выкладчыкі кафедры педагогікі Г.В.Гатальская, Н.А.Садоменка, аспіранты Н.І.Колтышава, Т.І.Зайцава, С.А.Вальчанка, Ф.Р.Котаў і аўтар гэтых радкоў. У канферэнцыі прынялі ўдзел метадысты і факультэцкія кіраўнікі практыкі С.І.Чарток, В.А.Ляшчынская, В.С.Генаш і інш.

З паведамленнямі на канферэнцыі выступілі таксама прадстаўнікі навучальных устаноў Мінска, Віцебска, Брэста, Мазыра. У ходзе яе работы распрацаваны метадычныя рэкамендацыі па далейшаму ўдасканаленню педагагічнай практыкі.

Ф.КАДОЛ,

дацэнт кафедры педагогікі.

ПРАВЯЛО НАБОР ПАДРЫХТОЎЧАЕ АДДЗЯЛЕННЕ

Як ні ў адным папярэднім годзе, сёлета аказалася шмат жадаючых вучыцца на падрыхтоўчым аддзяленні нашага ўніверсітэта. На 75 планавых месц, як паведаміў яго загадчык кандыдат філалагічных навук В.І.Яцухна, прэтэндавала каля 300 чалавек. Кожны шосты з іх закончыў сярэдняю школу з медалём. Найбольш высокі конкурс аказаўся на спецыяльнасці "Беларуская мова і літаратура і англійская мова", "Біялогія", "Беларуская мова і літаратура", "Фізічная культура і спорт". Некаторыя слухачы залічаны на стацыянар з аплатай навучання.

Заняткі на падрыхтоўчым аддзяленні на стацыянары пачнуцца ў лістападзе.

ПРАФКОМ.

ПАВЕДАМЛЕННІ

♦ 26 кастрычніка 1994 г. у аўд. 2-26 вучэбнага корпуса №5 адбудзецца справаздачна-выбарная прафсаюзная канферэнцыя студэнтаў.

ПАРАДАК ДНЯ:

- 1.Справаздача аб праведзенай рабоце.
2. Справаздача рэвізійнай камісіі.
3. Выбары новага складу прафкома.
4. Выбары рэвізійнай камісіі.
5. Выбары дэлегатаў на абласную канферэнцыю.

Пачатак работы канферэнцыі ў 12 гадзін.

ПРАФКОМ СТУДЭНТАЎ.

♦ 31 кастрычніка 1994 г. у аўд. 2-26 вучэбнага корпуса №5 адбудзецца справаздачна-выбарная прафсаюзная канферэнцыя выкладчыкаў і супрацоўнікаў.

ПАРАДАК ДНЯ:

- 1.Справаздача аб праведзенай рабоце.
2. Справаздача рэвізійнай камісіі.
3. Выбары новага складу прафкома.
4. Выбары рэвізійнай камісіі.
5. Выбары дэлегатаў на абласную канферэнцыю.

Пачатак работы канферэнцыі ў 14 гадзін.

На яе запрашаюцца кіраўнікі падраздзяленняў і ўсе жадаючыя.

ЦІКАВАЯ СУСТРЭЧА

адбылася на філалагічным факультэце. Госцем студэнтаў быў кандыдат філалагічных навук Алесь Лозка. Дарэчы, Алесь Юр'евіч з "яўляецца выпускніком аддзялення "Беларуская мова і літаратура" нашага факультэта, супрацоўнічаў ва ўніверсітэцкай шматтыражцы. Зараз ён загадвае вучэбным цэнтрам нацыянальнай цацкі Міністэрства адукацыі і навукі. Многія ведаюць яго як аўтара змястоўнай кнігі "Беларускі каляндар".

Студэнты з вялікай увагай слухалі гасця, які гаварыў аб адраджэнні нацыянальнай цацкі, а таксама аб ролі курса "Беларусазнаўства" ў сістэме нацыянальнай адукацыі. Алесь Юр'евіч адказаў на пытанні і падараваў кафедрам факультэта некаторыя свае працы.

Л.КУЗЬМІЧ,

кандыдат філалагічных навук.

СЁННЯ Ў НУМАРЫ:

- 1 Навіны апошніх тыдняў.
- 2-3 Яшчэ раз аб маралі.

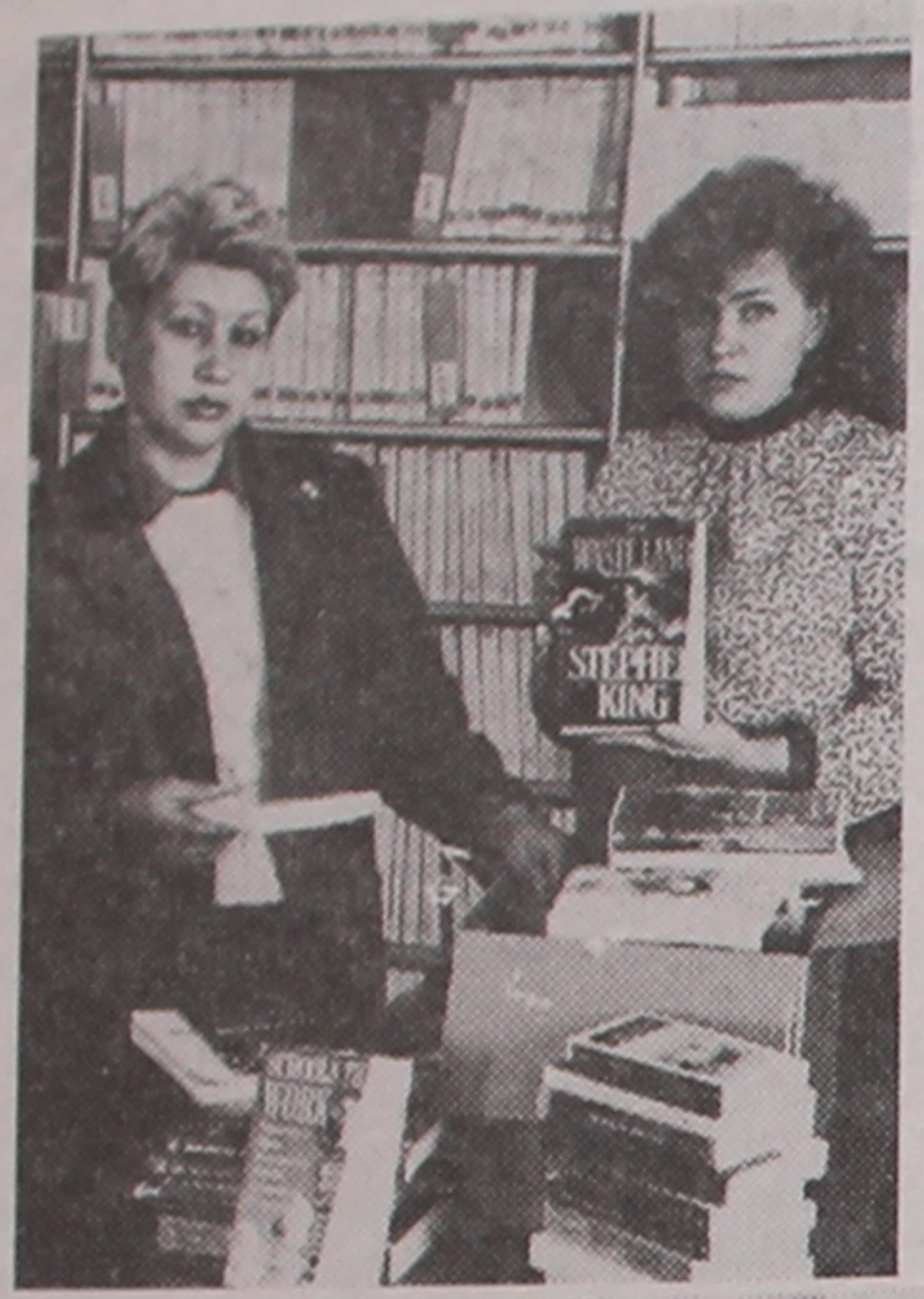
- 4 Справаздачы і выбары ў прафсаюзе. Праграма міжнароднага фестывалю.

- 5-6 На літаратурнай арбіце.
- 7-8 Для вашага адпачынку.

Мода (восень-94). Чэмпіёнамі сталі вучоныя.

I КОНКУРС

У ГАЛІНЕ ГУМАНІТАРНАЙ АДУКАЦЫІ І ГУМАНІТАРНЫХ НАВУК

Конкурс праводзіцца "Фондам Сораса -- Беларусь" з мэтай выявіць перспектывных маладых гуманітарнаў, аказаць фінансавую падтрымку іх імкненню да прафесійнага росту і даць магчымасць праявіць сябе ў выбранай галіне ведаў.

Да ўдзелу ў конкурсе запрашаюцца маладыя гуманітары, якія не маюць вучонай ступені /студэнты, аспіранты, выкладчыкі/, ва ўзросце да 30 гадоў, здольныя да самастойнай творчай працы і арыентаваныя на сур'ёзную прафесійную дзейнасць у адной з гуманітарных дысцыплін.

На конкурс прадстаўляюцца праекты, якія ўключаюць:

1. Тэму навуковага або вучэбна-метадычнага праекта з абгрунтаваннем яе актуальнасці / 1-2 машынапісныя старонкі/.
2. Кароткі план-праспект мяркуемай работы /да 3-х машынапісных старонак/.
3. Завершаны аўтарскі тэкст аб'ёмам да 1 друкаванага аркуша.
4. Звесткі аб аўтары

/прозвішча, імя, імя па бацьку, год нараджэння, месца працы або вучобы, адукацыя, сфера творчых інтарэсаў, дамашні адрас і тэлефон/.

На конкурс матэрыялы падаюцца ў 3-х экзэмплярах. Рукапісы не вяртаюцца. З адмоўнымі рэцэнзіямі аўтара не азнаёмліваюць. Апеляцыі не прымаюцца.

Пераможцы конкурсу атрымаюць гранты тэрмінам на 6 месяцаў, пачынаючы са студзеня 1995 года: другой катэгорыі -- 50 даляраў ЗША ў месяц, першай катэгорыі -- 30 даляраў ЗША ў месяц. Інфармацыю аб парадку атрымання грантаў пераможцы конкурсу атрымаюць да 30 снежня 1994 года.

Мяркуецца публікацыя найбольш значных прац, выкананых у рамках конкурсу.

Тэрмін падачы праектаў -- з 20 па 30 лістапада 1994 года.

Адрас: 220005, Мінск, вул. Казлова, 7, кв. 101. "Фонд Сораса -- Беларусь".
Тэл. /0172/ 33-04-61.

ПАДАРУНАК АМЕРЫКАНСКАГА НАРОДА

Высокая ацэнка дадзена выкладчыкамі англійскай мовы паступіўшаму нядаўна ў ГДУ гуманітарнаму грузу. 1000 скрынак з кнігамі на англійскай мове сабрана дзякуючы центру духоўнасці "Мировое видение" у штаце Каліфорнія ЗША і дастаўлена ў наш універсітэт. Цяпер выкладчыкам будзе значна лягчэй працаваць са студэнтамі, бо ў наяўнасці літаратура па самых розных напрамках -- гісторыі, сацыялогіі, псіхалогіі, біялогіі, заалогіі, развіццю бізнесу, маркетынгу, рэлігіі. Ёсць кнігі амерыканскай класікі, перакладная літаратура. Да таго ж сярод гуманітарнай дапамогі нямала кніг у дзесятках экзэмпляраў.

Цяпер работнікі бібліятэкі займаюцца апрацоўкай каштоўнага грузу.

На здымках: кнігі дэманструюць ст. бібліятэкар А.М.Мяснікова (справа) і бібліятэкар А.Д.Дэц; дастаўка гуманітарнай дапамогі ў сховішча і чытальную залу.

Фота У. Чысціка.

ЕЩЕ

"Да самому тебе, господину и жене, и детям, и домочадцам -- не красть, не блудить, не лгать, не клеветать, не завидовать, не обижать, на чужое не посягать, не осуждать, не бражничать, не помнить зла, ни на кого не гневаться, к старшим быть послушным и покорным, к средним -- дружелюбным, к младшим и убогим -- приветливым и милостивым, всякое дело править без волокиты и особенно не обижать в оплате работника, всякую же обиду с благодарностью претерпеть ради бога: и поношение, и укоризну, если поделом поносят и укоряют, с любовью принимать и подобно безрассудства избегать, а в ответ не мстить".

Как видно, речь в этом средневековом наказе идет о честности в самом широком смысле слова. Честность -- величайшее из достоинств человека, какое бы положение в обществе он не занимал, -- стала весьма уязвимым местом в характере и поведении современного обывателя, стремящегося к обладанию всеми благами цивилизации и не останавливающегося в этом всепоглощающем стремлении не только перед нравственными преградами, но и попирая, зачастую, законы, преодолеывая даже страх перед расплатой за совершаемое преступ-

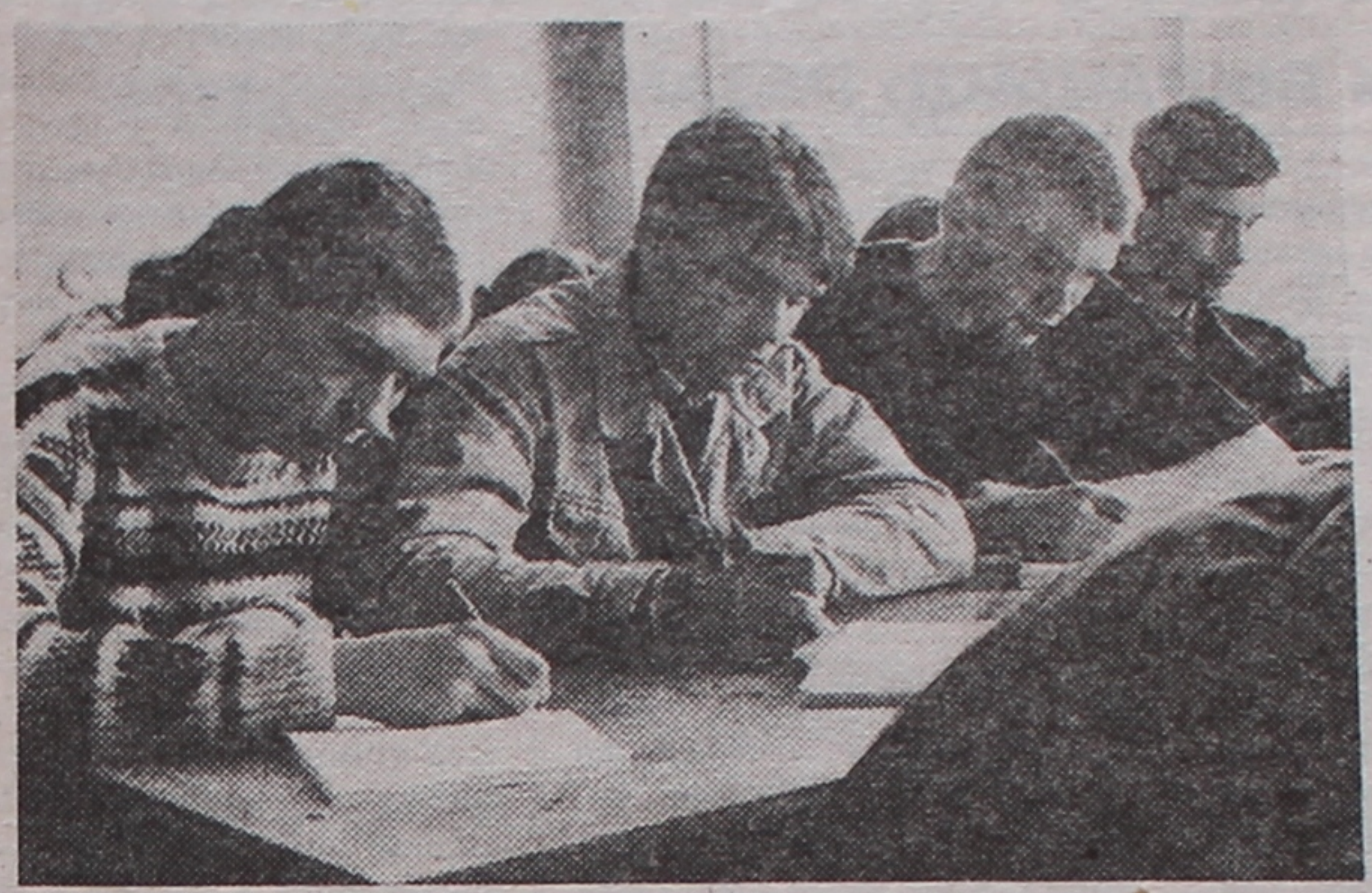
ление. Честность стала, пожалуй, главным имунodefицитом морали нашего тяжело больного общества.

РАЗ

Иной читатель, наверное, улыбнется, пробегаая глазами эти строки: "Боже, да ведь нынче брось яблоко и попадешь в человека то ли злого, то ли бесчестного, то ли завистливого... Сколько же их сегодня и куда девались честные!"

Ну, а сколько у нас "несунов". Долгое время нам вдалбливали в головы, что в нашей стране все общее, что частный владелец -- злостный эксплуататор, что тот, кто много зарабатывает, либо рвач, либо "теневик", либо жулик, и потому враг... Так что же мы хотим? Отсюда отсутствие уважения к чужой собственности, к результатам чужого труда, отсюда бесхозяйственность и безответственность... И растаскивают по мелочам, а если кому повезет и если кто поможет, то и по крупному на десятки миллионов и миллиардов рублей "ничейного" добра.

Криминологи утверждают, что в основе любого преступления лежит искривленная нравственность. Конечно, в нашем обществе многое неустойчиво. Нас всех воспитывали

Вучацца першакурснікі, спасцігаюць сакрэты будучай прафесіі. На здымках: на занятках па сістэмах сучасных тэхналогій, якія вядзе дацэнт М.У.Акуліч, студэнты спецыяльнасці "Эканоміка і кіраванне вытворчасцю".
Фота У.Чысціка.

СТАНЬЦЕ УЛАДАЛЬНІКАМІ МІЖНАРОДНАГА СТУДЭНЦКАГА ПАСВЕДЧАННЯ

У маі бягучага года пры Гомельскім абласным маладзёжным фондзе быў створаны Маладзёжны фонд дзелавых ініцыятыву. Адным з асноўных відаў яго дзейнасці з'яўляецца рэалізацыя сацыяльна накіраваных праграм і праектаў.

На сённяшні дзень ён прапануе вам паслугі і льготы, якімі вы можаце карыстацца, калі станеце ўладальнікам студэнтскай карткі ISIC. Яна адкрые вам дзверы ў свет падарожжаў і прыгод, дапаможа ўбачыць шмат цікавага ў многіх краінах свету. Калі вы збіраецеся летам у доўгую паездку, хочаце наведаць сяброў у іншых краінах або проста правесці летнія канікулы за рубяжом, то менавіта міжнароднае студэнтскае пасведчанне стане вашым незаменимым спадарожнікам. Яно -

вынік сумеснай дзейнасці Міжнароднага Студэнтскага Саюза і Міжнароднага Студэнтскага Бюро падарожжаў. Спонсар - Міжнародная Асацыяцыя Універсітэтаў, якая аб'ядноўвае студэнтаў 120 краін свету. У большасці з іх уладальнік пасведчання мае права на 30-40-працэнтную скідку на авія- і чыгуначныя білеты, на пражыванне ў інтэрнатах і студэнтскіх

гасцініцах, на льготныя білеты, на культурныя мерапрыемствы.

Калі вас зацікавіла гэта інфармацыя, вы можаце звярнуцца за падрабязнымі даведкамі да намесніка дырэктара МФДІ Аляксандра Уладзіміравіча Солгана па тэл. 53-79-92.

О НРАВСТВЕННОСТИ

слепой вере в непогрешимость основоположников и практиков. А некоторые из них прилюдно обещали светлое будущее уже если не нашим дедам и отцам, то нам непременно! И мы, соответственно, и стар, и млад, верили в это. Нам внушали: "Слушайся вождей -- будешь достойным членом нового общества!", "Все прошлое - сплошь родимые пятна капитализма", "Раз мы против капитализма -- у нас все должно быть не так!"

ют смотреть с высоты этой одинокой башни, не замечая, что она опасно наклонилась, что фундамент ее, подмытый потоками внешних вод, разрушается.

Нет, мы знали с детства, что нельзя делать, но знание это не переросло в убеждение, потому что не было веры, той всеильной охватывающей душу и разум, какую давала, например, религия.

К сожалению, много, что равноценно заменило бы ее после отторжения и разрушения и предания всенародному проклятию, не было. И подрастающее поколение наших современников все чаще обращается к "Библии" и "Евангелию", ставшими самыми популярными изданиями в 90-е годы.

С.ЖАГОРОВ, ст.преподаватель кафедры "Правоведение".

Enjoy More

For Less

With the ISIC The International Student Identity Card

Так выглядае міжнароднае студэнтскае пасведчанне.

(Заканчэнне.
Пачатак на 7 стар.)

СТАТУС УЖО ВОСЕНЬ НА ДВАРЫ

пінжакі канчаткова ўстаралі і да месца цяпер толькі для барманаў і афіцыянтаў на іх рабоце. Ва ўсякім выпадку, у салідных заходніх каталогах іх няма. Іх месца трывала занялі вузкія аднабортныя пінжакі светлых таноў

падоўжанага пакрыю. Вышэйшы стыль гэтага сезона -- стыль "італьянскага мафіёзі": светлы пінжак, цёмная кашуля, пастельны або карычневы гальштук і шэрыя завужаныя штаны. Пры, здавалася б, сумятні колераў, тым не

менш, гэта выглядае вельмі элегантна.

Вось што прапануе капрызная дама "МОДА". У наступны раз размова пойдзе аб тым, што модна для дзяўчат і жанчын больш сталага ўзросту.

Ну а цяпер, хлопцы, калі вы апрануты адпаведна, -- наперад, на вуліцу, каб на людзей паглядзець і сябе паказаць.

П.БЕСЯЦКІ, вядучы рубрыкі "Лідэр".

СПОРТ СПОРТ СПОРТ СПОРТ

ЧЭМПІЁНЫ!

СПОРТ СПОРТ СПОРТ СПОРТ

На тэнісных кортах студыёна "Прамень" прайшло першыняства Гомеля па тэнісу сярод каманд вышэйшых навучальных устаноў. Матчы паміж імі гуляліся з пяці сустрэч: трох у адзіночным разрадзе і дзвюх -- у парным.

У першы дзень каманда ГДУ, у якую ўваходзілі дэкан філалагічнага факультэта Уладзімір Еўтухоў, заг. кафедры вышэйшай матэматыкі Уладзімір Семянчук і дацэнт кафедры тэарэтычнай фізікі Валеры Капшай, сустракалася з камандай кааператыўнага інстытута. Гэты матч наша каманда закончыла датэрмінова з лікам 3:0. Свае адзіночныя паядынкі ўпэўнена выйгралі У.Еўтухоў і У.Семянчук, яны ж у парнай сустрэчы прынеслі і рашаючае ачко.

У другі дзень, ужо ў фінале, наша каманда сустралася са значна больш маладой і вельмі моцнай камандай політэхнічнага інстытута, а фізічныя кандыцыі -- рэч у тэнісе вельмі важная. Але ў камандных спаборніцтвах яшчэ вялікае значэнне мае і калектыўны дух, настрой.

Пачатак матча ГДУ-ГПІ склаўся для нас няўдала. У.Еўтухоў і У.Семянчук ва ўпартай барацьбе ўступілі ў парнай сустрэчы ў двух сетах. Аднак В.Капшай

затым выйграў адзіночную сустрэчу таксама ў двух сетах і лік стаў 1:1. У дзвюх наступных сустрэчах наша каманда разлічвала ўзяць хаця б адно ачко і тады лёс матча пры ліку 2:2 рашаўся б у самай апошняй сустрэчы, дзе фактар адказнасці за каманду становіцца амаль ці не самым галоўным.

Адбылося ж іншае. У другой парнай сустрэчы

сустрэча аказалася самай працяглай у матчы. Спачатку У.Еўтухоў узяў гейм на падачы саперніка і павёў у ліку 3:1. Затым, аднак, ён праіграў "сваю" падачу і лік стаў 4:4. Але ўсё ж такі, "сабраўшыся", У.Еўтухоў выйграў два наступных геймы, а з імі і першы сет. Патраціўшы шмат сіл у першым сеце, ён пачаў наступны з пройгрышу двух геймаў, і

сустрэчу. Матч ГДУ-ГПІ, такім чынам, завяршыўся датэрмінова з лікам 3:1.

Ва ўсіх сустрэчах матча было шмат такіх момантаў, чым і прыгожы тэніс. Гледачы не раз у знагароджвалі ў дзельніках апладысманамі.

Балельшчыкі і суддзі першыняства ВНУ адзначалі, што калі сёння ў Гомелі правесці па таму

Першыняства ВНУ па тэнісу

У.Семянчук і В.Капшай спачатку лёгка выйграюць першы сет 6:1. Затым вядуць у ліку 4:1 у другім, але ... праіграваюць яго -- 4:6. Некалькі ўзмацніўся вецер, і моцна дасланыя мячы раз параз клаліся побач з рысамі, але за межамі пляцоўкі. У трэцім сеце наша пара некалькі змяніла тактыку, згуляла "па тэорыі". Сталі рэгулярнымі выходы да сеткі, дзе асабліва тонка і "матэматычна" дакладна іграў з лёту У.Семянчук. Запамяталіся і некалькі яго нечаканых каварных свечак, калі сапернікі гулялі супраць сонца. У выніку тактычная перамога ў трэцім сеце -- 6:2 і другое ачко ў матчы.

Наступная адзіночная

вось ужо лік стаў 1:4. Але ў другі раз у матчы ГДУ-ГПІ гэты лік аказаўся пераломным, прычым менавіта ў другім сеце. У У.Еўтухова сталі атрымоўвацца і падачы, і прыём падачы, і, наогул, кожнае ачко ён стаў разыгрываць звышадказна. І выйграў пяць геймаў запар, а з імі другі сет і сваю

ж рэгламенту камандных спаборніцтваў па тэнісу не толькі сярод ВНУ, але і сярод усіх арганізацый і калектываў фізкультуры, то хутчэй за ўсё ў фінале сустраліся б гэтыя ж каманды -- ГДУ і ГПІ. Але гэта ў будучым. А пакуль каманда ГДУ -- чэмпіён першыняства ВНУ Гомелі /Наш. кар./.

ГОМЕЛЬСКИ ДЗЯРЖАЎНЫ УНІВЕРСИТЭТ
імя Ф.СКАРЫНЫ

аб'яўляе конкурс на заміяшчэнне вакантных пасад па кафедрах:

- агульнай фізікі -- дацэнта;
- лёгкай атлетыкі і лыжнага спорту -- дацэнта (2);
- тэорыі і методыкі фізічнай культуры -- дацэнта;

-- фізвыхавання -- дацэнта.

Тэрмін падачы заяў -- не пазней 1 месяца з дня апублікавання паведамлення.

Заявы накіроўваць на адрас: 246699 г. Гомель, вул. Савецкая, 104.

РЭКТАРАТ.

Аўтары надрукаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць прыведзеных фактаў, цытат, эканамічных даных, асабістых імён, геаграфічных назваў і іншай інфармацыі, а таксама за тое, каб у матэрыялах не ўтрымлівалася даных, якія не падлягаюць адкрыты публікацыі. Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы ў парадку абмеркавання, не раздаляючы пуністу гледжання аўтара.

"Гомельскі ўніверсітэт" -- газета Гомельскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя Ф.Скарыны.

Наш адрас: 246699, г. Гомель, вул. Савецкая, 104, пакой 1-18, тэл. 57.43-21.

Рэгістрацыйны № 221

Спонсары газеты -- Цэнтральны райсавет народных дэпутатаў г. Гомеля; НВП "Сучасныя тэхналогіі", прафком студэнтаў. Газета набрана і звёрстана на настольна-выдавецкім комплексе ІВЦ ГДУ, аддрукавана на Гомельскай фабрыцы "Палесдрук".

Рэдактар
Ул. БАЛОГА

Аб'ём 1 друк. арк.
Тыраж 1500 экз.
Заказ 830.

Падпісана да друку 21.10.94.